

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TIMIȘ

Str. Dr. Liviu Gabor nr. 1, 300004, Timișoara,

Tel +40 (0)256 305799/

Fax +40 (0)256 490430, +40 (0)256 490429

registratura@isjtm.ro, www.isj.tm.edu.ro

Operator de date cu caracter personal nr.18818

MINISTERUL EDUCAȚIEI

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală

26 noiembrie 2024

Clasa a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele următoare pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Totuși, când s-a desprins de peretele Cinematografului, a luat-o înspre Librărie, nu spre Cofetărie. A intrat trăgând de ușa grea încet, lipsit de vlagă. Înăuntru era lume neașteptat de multă. Două fete, probabil surori, își cumpărau ierbare. Librăreasa, o femeie tânără și frumoasă, le arăta cele două modele, cu coperte tari legate cu șnururi. Fetele și-au ales câte unul, apoi au cerut un lipici Pescăruș. Cea mare a numărat banii cu voce tare și a luat restul. Au mulțumit și au plecat. [...]

Fetele ieșiră și țopăiau de încântare la soare. Mădălin le privea dintr-un colț al librăriei. Și-ar fi dorit și el un frate mai mare cu care să țopăie așa. [...] Acum, așezat pe un scăunel în fundul librăriei, privea cum oamenii cumpără blocuri de desen, caiete, creioane și gume. „Vine vacanța, la ce-or mai trebui?”, s-a întrebat. Și s-a apucat să citească titlurile și prețurile de lângă el: *Zâna Onda*, *Aventurile lui Huckleberry Finn*, *Făt-Frumos din lacrimă*, *La Medeleni* [...]

Astăzi la librărie au venit cele două fete, surorile. Adina și Diana. Și-au cumpărat ierbare, cea mai mare a plătit și a numărat restul foarte atentă, cu voce tare. Cea mică mi se pare cumva voit reținută. E-n firea ei să fie așa, nu e dominată de sora cea mare, nici nu se răsfață în poziția de soră mai mică, unde poate fi scutită de multe. E ca o păsăruică. Privește atentă în jur. Mereu în alertă. Gata să zboare sau să se apere în caz de pericol. Înregistrează totul cu ochii ei mari, de un verde-închis. Aproape că mă intimidă. Copiii văd totul printr-o lentilă nespus de curată. Mi-e rușine de toate defectele mele când vorbesc cu copiii. Mă tem să nu-mi vadă cearcănele, buzele uscate, pielea fărâmițându-mi-se în jurul unghiilor, dar mai ales mă tem să nu înțeleagă ce se ascunde dedesubt. Am douăzeci și trei de ani, dar uneori mă simt de cincizeci. [...]

Sunt singura librăreasă din cartierul acesta.

M-am gândit că aș putea ține doliu după librarul meu cu obraji albaștri, după micuța corabie a copilăriei mele, mirosind a coli de scris și săpun. Dar eu oricum mă îmbrac mai mult în negru în ultimii ani. Bleumarinul e o concesie. Roșul e inexistent. Verdele e sărbătoare, mă simt bine în el, dar uneori mă face să mă simt vinovată. După o zi de verde, mă întorc la negru ca și cum m-aș întoarce acasă.

Îmi dau seama că „m-aș întoarce acasă” sună cumva ca din cărți. Dar ce înseamnă pentru mine întoarcerea asta acasă?

Alimentara, Cinematograful, Merceria, Măcelăria, Cofetăria, în universul nostru toate se rotesc ritmic în jurul propriilor axe, zi după zi, săptămână după săptămână. [...]

Librăria mea.

Aceeași ușă pe care o știu din copilărie, grea, metalică, încuiată cu un lacăt strecurat prin inelele sudate de o parte și de cealaltă. Lacătul e protejat de o cușmă de fier, în fiecare

dimineată când strecor mâna sub ea ca să deschid ușa mă simt de parcă aș da o spargere. Încă nu m-am obișnuit să am cheile. Pentru mine, librăria mea a fost mereu un loc magic.

Intri. Un dreptunghi. Rafturi pe toți pereții. Tejghea pe aproape toate laturile. Spațiul din centru este astfel mult micșorat. Eu îmi petrec mare parte din timp pe o margine, în culoarul dintre tejghele și rafturi. [...]

Azi a venit din nou la librărie bărbatul necunoscut, cel slab și înalt. Era un pic după prânz. S-a oprit la intrare, lângă rafturile cu cărți. A salutat de acolo. S-a uitat din nou la cotoare, de parcă ar fi căutat ceva anume. S-a oprit pe la jumătate, s-a întors cu fața spre mine și m-a întrebat dacă am primit *Cartea de nisip* de Borges. Am primit-o ieri. N-a mai întrebat nimeni de ea. Am ieșit de după tejghea și i-am tras volumul din raft. S-a bucurat ca un băiețel. Cu gesturi febrile, a scos banii direct din buzunar, așa cum fac de obicei tot copiii. I-au căzut pe jos niște monede. Le-a adunat continuând să vorbească: „Am căutat-o și ieri, dar n-am văzut-o. Era tot aici?”. „Era tot aici.”, am spus aproape deodată cu el, în timp ce reveneam la locul meu, ca să-i dau bonul și restul. „Correspondența lui Joyce ați primit-o cumva?”, a întrebat înainte să plece. Nu, nu am primit-o. Mi-a spus sec că urmează și a plecat. Nu-mi dau seama de unde poate ști un om ce cărți avem să primim noi aici. Dar întâlnirea m-a amuzat: e prima oară când aud pe cineva spunând ce carte urmează să se bage în magazin [...].

Veronica D. Niculescu, *Toți copiii librăresei*

B.

În ultimele câteva nopți, mergând spre casă în lumina stelelor, Montag simțise o ciudată strângere de inimă în apropierea trotuarului de după colțul acela. Avea senzația că, doar cu o clipă înainte ca el să dea colțul, mai fusese ceva pe-acolo. Aerul părea încărcat cu o liniște aparte, ca și cum ceva ar fi așteptat în locul acela, în tăcere, și abia cu o clipă înainte de ivirea lui s-ar fi prefăcut într-o umbră, lăsându-l să treacă.

Însă în noaptea asta își încetini pasul și aproape că se opri. Eul său lăuntric, luându-i-o înainte spre colț, auzise un fel de șoaptă nedeșlășită. Să fi fost răsuflarea cuiva? Sau era, poate, o simplă presiune a aerului, provocată de prezența unui om care aștepta într-o tăcere deplină?

Frunzele toamnei se vânzoleau deasupra trotuarului luminat de lună, în așa fel încât fata care se plimba pe-acolo părea că stă pe o platformă mobilă, pusă-n mișcare de vânt și de frunze. Își ținea capul plecat, pentru a privi jocul frunzelor stârnit de pantofii ei. Avea o față delicată, albă ca laptele, cu o expresie de lăcomie suavă, de neobosită și atotcuprinzătoare curiozitate. Părea uluită de tot ce vedea, iar ochii ei negri erau atât de concentrați asupra lumii, încât nu le scăpa nicio mișcare. Îmbrăcămintea fetei era albă și părea că șoptește. Privind-o, avu senzația că-i aude mișcarea mâinilor în timp ce mergea și foșnetul aproape imperceptibil al feței ei palide, care se întoarce când își dădu seama că la un pas distanță se afla un bărbat care aștepta în mijlocul trotuarului.

- De bună seamă că ești noua noastră vecină, nu-i așa?

- Iar dumneata trebuie să fii pompierul, rosti ea cu glas tăragănat, ridicându-și privirea de pe însemnele profesiei lui. Ai avea ceva împotriva dac-aș merge cu dumneata? Sunt Clarisse McClellan.

- Clarisse... Iar eu sunt Guy Montag. Să mergem. Dar ce-ți veni să te plimbi pe străzi pe la o oră atât de târzie? Câți ani ai?

- Am șaptesprezece ani și sunt nebună. Unchiu-meu spune că la vârsta asta e cu neputință să nu fii nebun. Aș vrea să te-ntreb ceva, îi spuse deodată Clarisse McClellan. De cât timp ești pompier?

- De când aveam douăzeci de ani, adică de zece ani încoace.

- Ai citit vreuna din cărțile pe care le arzi?

Montag râse.

- E interzis!
- A, desigur...
- E o muncă frumoasă. Luni o arzi pe Millay*, miercuri îl arzi pe Whitman*, vineri pe Faulkner*; prefă-i în cenușă, apoi arde cenușa; asta-i deviza noastră.

*Edna St. Vincent Millay, Walt Whitman, William Faulkner – scriitori americani

Ray Bradbury, *Fahrenheit 451*

C.

La ce sunt bune cărțile? „Îmi vine să răspund: la totul și la nimic - scrie Manolescu în cartea sa. Poți trăi foarte bine și fără să citești. Milioane de oameni n-au deschis niciodată o carte. A vrea să le explici ce pierd e totuna cu a explica unui surd frumusețea muzicii lui Mozart. În ce mă privește, mă număr printre cei care nu pot trăi fără cărți. Sunt un vicios al lecturii. Am nevoie să citesc așa cum am nevoie să mănânc și să beau.

Hrana pe care mi-o oferă lectura îmi este la fel de indispensabilă ca și aceea materială. Resimt fiecare zi fără o carte ca pe o zi pierdută. Înainte de a mă culca seara, îndată ce mă trezesc dimineața, în călătorii (ba chiar și în tramvai), pretutindeni și oricând, citesc. Nu mă pot închipui fără să țin o carte în mână. Îmi e uneori de ajuns să o răsfoiesc. Gestul mecanic al cititului mă satisface adesea (...).

Plăcerea lecturii rămâne de fiecare dată întreagă. În cele mai multe cazuri, le țin perfect minte și aș putea să vorbesc la nesfârșit despre ele, fără să le am dinainte, să le deschid și să le ordonez (...). Pe cele noi, le aștept cu sufletul la gură. Curiozitatea nu m-a părăsit niciodată. O carte nouă este lucrul cel mai frumos care mi se poate întâmpla."

(jurnalul.ro/cultura/carte/nicolae-manolescu-cartea-ca-o-rugaciune)

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Cuprinde doar cuvinte în care numărul de sunete este mai mic decât numărul de litere seria:

- a) cinematografului, axe, închipui, cele;
- b) ciudat, dreptunghi, teighea, douăzeci;
- c) era, deodată, teighele, vicios;
- d) inexistent, albaștri, Măcelăria, concesie;

2 puncte

2. Cuprinde doar cuvinte derivate seria:

- a) presiune, se vânzoleau, trotuarului, totuna;
- b) fărâmițând, fetele, pășăruică, ierbare;
- c) merceria, copilăriei, douăzeci și trei, curiozitatea;
- d) șaptesprezece, cineva, a sfătuit, răcoroasă;

2 puncte

3. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) pre-si-u-ne, tro-tu-a-ru-lui, li-bră-ri-e, nos-tru;
- b) cre-ioa-ne, pă-să-ru-i-că, a-ce-ea, ma-te-ria-lă;
- c) tro-tua-ru-lui, pro-pri-i-lor, co-pi-lă-ri-ei, ex-pli-ca;
- d) in-ti-mi-dea-ză, co-pi-ii, u-neori, teighea;

2 puncte

4. Scrie câte un sinonim pentru cuvintele subliniate din enunțul: *Avea o față delicată, albă ca laptele, cu o expresie de lăcomie suavă, de neobosită și atotcuprinzătoare curiozitate.*

2 puncte

5. Alcătuieste câte un enunț cu sensul figurat al cuvintelor subliniate din secvențele: *Înregistrează totul cu ochii ei mari, de un verde-închis. și Lacătul e protejat de o cușmă de fier.*

2 puncte

6. Numește valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din următoarele secvențe: *Îmi dau seama că ... și Mă tem să nu-mi vadă cearcănele.* **2 puncte**

7. Precizează o valoare a verbului *a fi* din secvența: *Să fi fost răsuflarea cuiva?*. Construiește un enunț în care să aibă o altă valoare decât în textul dat, pe care o vei numi. **2 puncte**

8. Precizează cazurile substantivelor subliniate în structurile: *Îmbrăcămintea fetei era albă.* și *Sau era, poate, o simplă presiune a aerului, provocată de prezența unui om...?* **2 puncte**

9. Construiește un enunț imperativ adresat librăresei din textul A, în care substantivul *carte* să îndeplinească funcția sintactică de complement prepozițional. **2 puncte**

10. Rescrie corect enunțul de mai jos: *S-a bucurat la maxim că ști și tu ce putere magică au cărțile.* **2 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

40 de puncte

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Menționează într-un enunț motivul neliniștii lui Montag, personajul din textul B. **6 puncte**

2. Menționează o trăsătură a textului narativ, raportându-te la primul alineat al textului A, oferind și o secvență relevantă. **6 puncte**

3. Ilustrează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a bărbatului care a venit la librărie, din textul A, precizând mijlocul de caracterizare și exemplificând cu o secvență relevantă din text. **6 puncte**

4. Formulează un răspuns personal de 30-50 de cuvinte la întrebarea lui Nicolae Manolescu. **6 puncte**

5. Prezintă, în 50-70 de cuvinte, semnificația secvenței: *Lacătul e protejat de o cușmă de fier, în fiecare dimineață când strecur mâna sub ea ca să deschid ușa mă simt de parcă aș da o spargere. Încă nu m-am obișnuit să am cheile. Pentru mine, librăria mea a fost mereu un loc magic.* **8 puncte**

6. Crezi că lectura îți poate deschide noi orizonturi? Motivează răspunsul, în 80-100 de cuvinte, justificând cu o secvență din textele A și C. **8 puncte**

SUBIECTUL AL III-LEA

40 de puncte

Imaginează-ți că te-ai mutat într-un oraș nou. Dorind să descoperi orașul, ai luat decizia de a te plimba pe străduțele lui minunate. La un moment dat, ai ajuns în fața unei librării. Ai intrat și ai fost întâmpinat de un librar misterios.

Redactează un text de cel puțin 200 de cuvinte în care să prezinți o întâmplare petrecută în librăria pe care ai descoperit-o cutreierând străduțele. Vei insera o secvență descriptivă de cel puțin 30 de cuvinte, dar și o secvență argumentativă privind importanța cărților în viața oamenilor de cel puțin 30 de cuvinte.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- Prezentarea unei întâmplări adecvate cerinței prin respectarea particularităților textului narativ - 12 puncte
- Originalitatea ideilor - 6 puncte
- Integrarea unei secvențe descriptive - 6 puncte
- Integrarea unei secvențe argumentative - 6 puncte

Punctajul se acordă astfel:

- Conținut – 30 de puncte
- Redactare – 10 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct, coerența textului – 1 punct, proprietatea termenilor folosiți – 1 punct, corectitudinea gramaticală – 1 punct, claritatea exprimării ideilor – 1 punct, respectarea normelor de ortografie – 2 puncte, respectarea normelor de punctuație – 2 puncte, lizibilitatea – 1 punct)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.